

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Προστατεύοντας τα δικαιώματά μας σε όλη την Ευρώπη

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

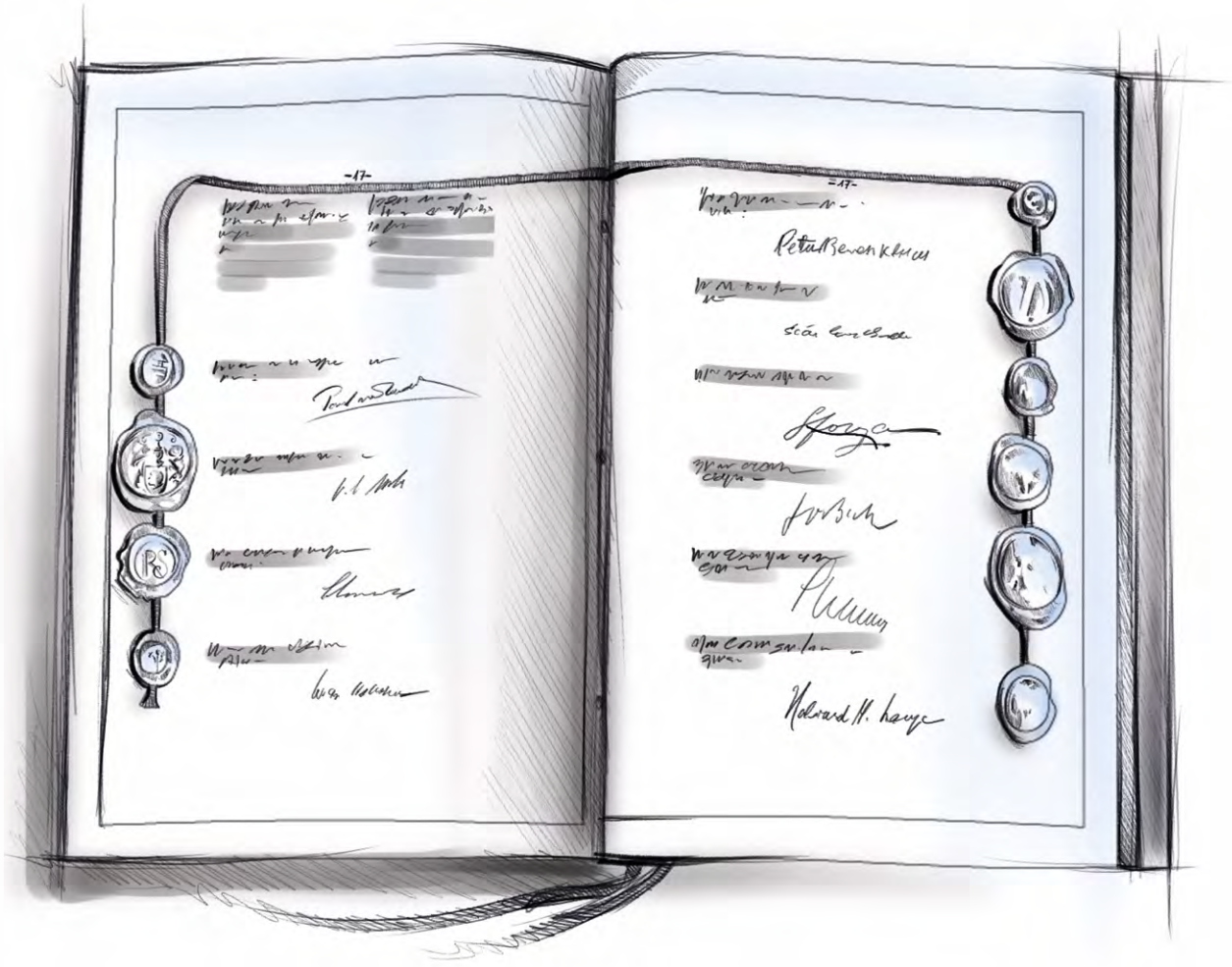
ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ;

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου είναι μια διεθνής συνθήκη που διασφαλίζει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες περισσότερων από 700 εκατομμυρίων Ευρωπαίων. Εξασφαλίζει προστασία σε τομείς όπως η ζωή, η προσωπική ελευθερία, η δίκαιη δίκη και η ελευθερία της σκέψης.

Τα 46 κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης δεσμεύονται από τις διατάξεις της Σύμβασης, ενώ οι αρχές της εφαρμόζονται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το οποίο βρίσκεται στο Στρασβούργο (Γαλλία).

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

- Υιοθετήθηκε το 1950 και
- Διασφαλίζει τα θεμελιώδη δικαιώματα.
- 16 πρωτόκολλα έχουν τροποποιήσει και συμπληρώσει το αρχικό κείμενο.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Δικαιώματα και ελευθερίες

- Το δικαίωμα στη ζωή και την ασφάλεια
- Ελευθερία της έκφρασης και του συνέρχεσθαι
- Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας.
- Το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής
- Το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη
- Το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι

Απαγορεύσεις

- Βασανιστήρια
- Αναγκαστική εργασία
- Η θανατική ποινή
- Διακρίσεις
- Αυθαίρετη ή παράνομη κράτηση

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗ ΖΩΗ

(Άρθρο 2)

Με αυτό το δικαίωμα εξασφαλίζεται ότι η ζωή κάθε ατόμου προστατεύεται από το νόμο. Τα κράτη είναι υποχρεωμένα να αποτρέπουν την απώλεια ζωής από εγκληματικές ενέργειες, μη ασφαλείς συνθήκες εργασίας, περιβαλλοντικούς ή άλλους κινδύνους.

Παραδείγματα υποθέσεων

McCann και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου (1995): η υπόθεση αυτή αφορούσε τον μοιραίο πυροβολισμό τριών υπόπτων για συμμετοχή στον Ιρλανδικό Δημοκρατικό Στρατό (IRA) από βρετανικές δυνάμεις ασφαλείας στο Γιβραλτάρ. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έκρινε ότι, παρότι οι στρατιώτες ενήργησαν κατόπιν εντολών, ο σχεδιασμός και ο έλεγχος της επιχείρησης δεν διέθετε τις απαραίτητες δικλείδες ασφαλείας που θα απέτρεπαν την απώλεια ζωής. Η απόφαση αυτή υπογράμμισε την υποχρέωση των κρατών να ελαχιστοποιούν τη χρήση φονικής βίας σε επιχειρήσεις ασφαλείας.

Renolde κατά Γαλλίας (2008): το Δικαστήριο διαπίστωσε παραβίαση του δικαιώματος στη ζωή όταν οι γαλλικές αρχές απέτυχαν να προστατεύσουν έναν κρατούμενο με γνωστά προβλήματα ψυχικής υγείας, ο οποίος αυτοκτόνησε ενώ τελούσε υπό κράτηση. Αυτό οδήγησε στη λήψη μέτρων για την ενισχυμένη προστασία των ευάλωτων κρατουμένων σε όλη την Ευρώπη.

Brincat και λοιποί κατά Μάλτας (2014): Μαλτέζοι εργαζόμενοι εκτέθηκαν σε αμίαντο σε κρατικά ναυπηγεία, γεγονός που οδήγησε σε θανάτους και ασθένειες. Η απόφαση ενίσχυσε περαιτέρω τις υποχρεώσεις των κρατών για την προστασία των ατόμων από περιβαλλοντικούς κινδύνους.

Cannavacciuolo και λοιποί κατά Ιταλίας (2025): οι προσφεύγοντες ζούσαν στην περιοχή της Καμπανίας, στην οποία υπήρχε επί δεκαετίες εκτεταμένη και ανεξέλεγκτη απόρριψη τοξικών αποβλήτων. Το Δικαστήριο έκρινε ότι οι ιταλικές αρχές δεν επέδειξαν τη δέουσα επιμέλεια για την αντιμετώπιση αυτής της συστηματικής και μακροχρόνιας ρύπανσης και δεν είχαν λάβει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για να προστατεύσουν τις ζωές των αιτούντων.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΑΝΘΡΩΠΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

(Άρθρο 3)

Τα βασανιστήρια, η απάνθρωπη μεταχείριση και η εξευτελιστική τιμωρία απαγορεύονται υπό οποιεσδήποτε συνθήκες, μεταξύ άλλων, και κατά τη διεξαγωγή ερευνών για εγκλήματα πολέμου ή τρομοκρατίας. Τα κράτη πρέπει να διερευνούν καταγγελίες για κακομεταχείριση και να καθιστούν υπόλογους τους δράστες τέτοιων πράξεων.

Παραδείγματα υποθέσεων

Tyrer κατά Ηνωμένου Βασιλείου (1978): ένας μαθητής που υπέστη σωματική τιμωρία βάσει δικαστικής απόφασης ισχυρίστηκε ότι η τιμωρία αυτή παραβίασε την αξιοπρέπειά του. Το Δικαστήριο έκρινε ότι το «ξύλο με βέργα» (birching) συνιστούσε εξευτελιστική μεταχείριση βάσει του Άρθρου 3, δημιουργώντας έτσι δικαστικό προηγούμενο κατά της σωματικής τιμωρίας.

Saadi κατά Ιταλίας (2008): Η απέλαση ενός άνδρα στην Τυνησία, όπου θα αντιμετώπιζε κίνδυνο βασανιστηρίων, απετράπη. Η υπόθεση αυτή, κατέδειξε τη δύναμη που έχει η Σύμβαση στην προστασία από κακομεταχείριση.

Vinter και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου (2013): το Δικαστήριο έκρινε ότι οι ποινές ισόβιας

κάθειρξης χωρίς δυνατότητα αναστολής παραβιάζουν το Άρθρο 3, εκτός αν υπάρχει μηχανισμός για την αναθεώρηση της ποινής και την εξέταση της αποφυλάκισης.

Bouyid κατά Βελγίου (2015): Κατά τη διάρκεια ανάκρισης, αστυνομικοί χαστούκισαν δύο αδέρφια παραβιάζοντας έτσι την αξιοπρέπειά τους. Το Δικαστήριο τόνισε ότι καθήκον των αρχών επιβολής του νόμου είναι ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιώματων των ατόμων.

Σε αυτό το κείμενο, ο όρος «Δικαστήριο» αναφέρεται στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και ο όρος «Σύμβαση» στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(Άρθρο 4)

Τα κράτη είναι υποχρεωμένα να εγγυώνται στην πράξη την αποτελεσματική προστασία των ατόμων από τη δουλεία και την αναγκαστική εργασία. Η στρατιωτική θητεία, η εργασία στη φυλακή, η παροχή υπηρεσιών που επιβάλλεται σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης ή καταστροφών και οι συνήθεις υποχρεώσεις του πολίτη δεν θεωρούνται ειλωτεία ή αναγκαστική εργασία.

Παραδείγματα υποθέσεων

Siliadin κατά Γαλλίας (2005): μια οικιακή βοηθός από το Τόγκο που εξαναγκάστηκε σε εργασία χωρίς αμοιβή ή νομική προστασία κρίθηκε ότι βρισκόταν σε καθεστώς ειλωτείας. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η Γαλλία δεν παρείχε αποτελεσματικές δικλείδες ασφαλείας κατά της δουλείας, ενισχύοντας τις προστασίες που προβλέπονται στο Άρθρο 4.

S.M. κατά Κροατίας (2020): μια γυναίκα από την Κροατία που εξαναγκάστηκε σε πορνεία κατέληξε να είναι θύμα εμπορίας ανθρώπων. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η Κροατία δεν είχε διεξάγει αποτελεσματική έρευνα, υπογραμμίζοντας ότι η εμπορία ανθρώπων στο εσωτερικό της χώρας εμπίπτει στο Άρθρο 4.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

(Άρθρο 5)

Τα κράτη οφείλουν να προστατεύουν τα άτομα από την παράνομη ή αυθαίρετη στέρηση της ελευθερίας τους. Η κράτηση επιτρέπεται μόνο σε αυστηρά καθορισμένες περιπτώσεις. Κάθε άτομο που κρατείται έχει το δικαίωμα να ζητήσει επανεξέταση της κράτησής του σε σύντομο χρονικό διάστημα από δικαστήριο, να προσφύγει κατά της νομιμότητας της κράτησης και να λάβει αποζημίωση εάν η κράτηση κριθεί παράνομη.

Παραδείγματα υποθέσεων

Frommelt κατά Λιχτενστάιν (2004): το Δικαστήριο εξέτασε την περίπτωση παράτασης μιας προφυλάκισης στην οποία δεν είχε επιτραπεί στον κρατούμενο ή τον δικηγόρο του να παρουσιάσουν τα επιχειρήματά τους. Διαπίστωσε ότι η διαδικασία παραβίαζε την παράγραφο 4 του Άρθρου 5, τονίζοντας την αναγκαιότητα αποτελεσματικού δικαστικού ελέγχου και το δικαίωμα προσφυγής κατά της κράτησης.

Şahin Alpay κατά Τουρκίας (2018): η υπόθεση αυτή αφορούσε την κράτηση ενός δημοσιογράφου μετά την απόπειρα του πραξικοπήματος το 2016. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η κράτηση ήταν παράνομη και αυθαίρετη, τονίζοντας ότι η στέρηση της ελευθερίας πρέπει να βασίζεται σε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία, να έχει νομική βάση και να υπόκειται σε δικαστική εποπτεία.

Selahattin Demirtaş κατά Türkiye (αριθ. 4) (2025): η υπόθεση αυτή αφορούσε την κράτηση ενός πολιτικού προσώπου. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η κράτηση ήταν αυθαίρετη, τονίζοντας τη σημασία της δικαστικής εποπτείας και την απαγόρευση της κράτησης για πολιτικούς λόγους.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΕ ΔΙΚΑΙΗ ΔΙΚΗ
(Άρθρο 6)

Όλοι οι άνθρωποι έχουν δικαίωμα η υπόθεσή τους να δικαστεί δίκαια και δημόσια από αμερόληπτο δικαστήριο. Αυτό περιλαμβάνει το τεκμήριο της αθωότητας, το δικαίωμα σε νομική εκπροσώπηση και τη δυνατότητα άσκησης έφεσης κατά αποφάσεων.

Παραδείγματα υποθέσεων

Steel και Morris κατά Ηνωμένου Βασιλείου (2005): η εταιρεία McDonald's κατέθεσε αγωγή δυσφήμισης κατά δύο ακτιβιστών σε μια υπόθεση που έγινε γνωστή ως υπόθεση «McLibel». Το Δικαστήριο έκρινε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο είχε παραβιάσει το Άρθρο 6 καθότι δεν παρείχε νομική βοήθεια, Κατά συνέπεια, οι προσφεύγοντες δεν ήταν σε θέση να έχουν οργανώσει μια αποτελεσματική υπεράσπιση εναντίον μιας ισχυρής εταιρείας.

Ibrahim και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου (2016): κατά τη διάρκεια ερευνών για τρομοκρατία, δεν δόθηκε στους υπόπτους η δυνατότητα πρόσβασης σε δικηγόρο κατά την αρχική ανάκριση. Το Δικαστήριο έκρινε ότι αυτό παραβίασε το δικαίωμά τους σε δίκαιη δίκη.

Denisov κατά Ουκρανίας (2018): ένας δικαστής, που απομακρύνθηκε από τη θέση του υποστήριξε ότι η απόφαση δεν ήταν δίκαιη. Το Δικαστήριο έκρινε ότι παραβιάστηκαν οι διαδικαστικές δικλείδες ασφαλείας για την αμεροληψία.

Yüksel Yalçinkaya κατά Türkiye (2023): ο προσφεύγων είχε καταδικαστεί για συμμετοχή σε τρομοκρατική οργάνωση λόγω της χρήσης της εφαρμογής κρυπτογραφημένων μηνυμάτων ByLock. Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξαν σοβαρές ελλείψεις στη διαδικασία, επειδή δεν είχε δοθεί στον προσφεύγοντα επαρκή πρόσβαση στα δεδομένα της ByLock που τον αφορούσαν.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΕΒΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΖΩΗΣ
(Άρθρο 8)

Το Άρθρο 8 εγγυάται το δικαίωμα κάθε ατόμου στην ιδιωτική ζωή, συμπεριλαμβανομένης της κατοικίας, της αλληλογραφίας και των οικογενειακών σχέσεων, ενώ παράλληλα απαιτεί από τα κράτη να προστατεύουν αυτά τα δικαιώματα από εξωτερικές απειλές.

Παραδείγματα υποθέσεων

Marckx κατά Βελγίου (1979): το Δικαστήριο έκρινε ότι η βελγική νομοθεσία, που αντιμετωπίζει τα παιδιά που γεννιούνται εκτός γάμου διαφορετικά από άλλα παιδιά παραβίαζε το Άρθρο 8 και το Άρθρο 14 της Σύμβασης. Αυτή η υπόθεση αναδιαμόρφωσε τα κληρονομικά και οικογενειακά δικαιώματα σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Dudgeon κατά Ηνωμένου Βασιλείου (1981): αυτή η υπόθεση αποποινικοποίησε την ομοφυλοφιλία στη Βόρεια Ιρλανδία. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η ποινικοποίηση των συναινετικών σχέσεων μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου παραβίαζε το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής που προβλέπεται στο Άρθρο 8.

Von Hannover κατά Γερμανίας (2004): Η Πριγκίπισσα Καρολίνα του Μονακό προσπάθησε να εμποδίσει τους παπαράτσι να δημοσιεύουν ιδιωτικές φωτογραφίες. Το Δικαστήριο αποφάνθηκε υπέρ της, ενισχύοντας την προστασία της ιδιωτικής ζωής ακόμη και για πρόσωπα που ανήκουν στη δημόσια σφαίρα.

Bărbulescu κατά Ρουμανίας (2017): ένας άνδρας απολύθηκε επειδή χρησιμοποίησε το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο της δουλειάς του για ιδιωτικά μηνύματα. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η παρακολούθηση των μηνυμάτων του χωρίς σαφείς δικλείδες ασφαλείας παραβίαζε τα δικαιώματά του στην ιδιωτική ζωή. Αυτή η υπόθεση κατέστησε σαφή την ισορροπία που πρέπει να υπάρχει μεταξύ της εποπτείας του εργοδότη και της ιδιωτικής ζωής των εργαζομένων.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΚΕΨΗΣ, ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

(Άρθρο 9)

Το Άρθρο 9 προστατεύει την ελευθερία των ατόμων να εκδηλώνουν τη θρησκεία τους κατ' ιδίαν ή δημόσια, καθώς και το δικαίωμα να αλλάζουν θρησκεία. Τα κράτη δεν μπορούν να παρεμβαίνουν στις εσωτερικές υποθέσεις μιας θρησκευτικής κοινότητας.

Παραδείγματα υποθέσεων

Hasan και Chaush κατά Βουλγαρίας (2000): το Δικαστήριο αποφάνθηκε επί της κρατικής παρέμβασης στον διορισμό του Αρχιμουφτή της μουσουλμανικής κοινότητας. Τόνισε την υποχρέωση του κράτους να παραμένει ουδέτερο σε θρησκευτικά ζητήματα και να προστατεύει την αυτονομία των θρησκευτικών κοινοτήτων.

Lautsi κατά Ιταλίας (2011): το Δικαστήριο αρχικά έκρινε ότι η παρουσία σταυρών στις τάξεις των δημόσιων σχολείων παραβίαζε την αρχή της ουδετερότητας του Άρθρου 9. Ωστόσο, κατόπιν προσφυγής στο Τμήμα Ευρείας Συνθέσεως, κρίθηκε ότι η πρακτική εντασσόταν στο πολιτιστικό πλαίσιο της Ιταλίας και δεν συνιστούσε παραβίαση.

S.A.S. κατά Γαλλίας (2014): η προσφεύγουσα, μια μουσουλμάνα γυναίκα, προσέφυγε κατά της γαλλικής νομοθεσίας που απαγόρευε την κάλυψη του προσώπου σε δημόσιους χώρους, υποστηρίζοντας ότι την εμπόδιζε να φοράει μαντίλα που καλύπτει εξ ολοκλήρου το πρόσωπο. Το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 9 σε αυτήν την υπόθεση, καθώς το μέτρο επιδίωκε τον θεμιτό στόχο της διασφάλισης των συνθηκών «συμβίωσης» στη γαλλική κοινωνία.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΚΦΡΑΣΗΣ

(Άρθρο 10)

Η ελευθερία έκφρασης απόψεων και άσκησης κριτικής είναι απαραίτητη σε μια δημοκρατία. Το Άρθρο 10 προστατεύει το δικαίωμα ανταλλαγής ιδεών και πληροφοριών, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις ευθύνες που αυτό συνεπάγεται, όπως ο σεβασμός των δικαιωμάτων των άλλων. Τα μέσα ενημέρωσης έχουν μια ειδική προστασία προκειμένου να μπορέσει να διασφαλιστεί αυτή η ελευθερία.

Παραδείγματα υποθέσεων

Lopes Gomes da Silva κατά Πορτογαλίας (2000): ένας δημοσιογράφος που καταδικάστηκε για τη δυσφήμιση ενός πολιτικού υποστήριξε ότι είχε παραβιαστεί η ελευθερία της έκφρασής του. Το Δικαστήριο αποφάνθηκε υπέρ της προστασίας της ελευθερίας του Τύπου.

Times Newspapers Ltd. κατά Ηνωμένου Βασιλείου (2009): το Δικαστήριο εξέτασε το ζήτημα αρχειοθετημένων διαδικτυακών άρθρων που περιείχαν δυσφημιστικές δηλώσεις. Αποφάνθηκε ότι η τήρηση τέτοιων αρχείων δεν συνιστούσε, κατ' αρχήν, παραβίαση της ελευθερίας της έκφρασης .Τόνισε όμως την ανάγκη να επιτευχθεί μια ισορροπία ανάμεσα στα δικαιώματα των μέσων ενημέρωσης και της προστασίας της φήμης, για παράδειγμα, με την προσθήκη μιας προειδοποίησης ή ενημέρωσης στα αρχειοθετημένα άρθρα.

Kövesi κατά Ρουμανίας (2020): το Δικαστήριο έκρινε ότι η απομάκρυνση της επικεφαλής της ρουμανικής εισαγγελίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς, λόγω άσκησης κριτικής νομοθετικών μεταρρυθμίσεων, παραβίαζε την ελευθερία της να εκφράσει τις εύλογες ανησυχίες της σχετικά με την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης.

Bouton κατά Γαλλίας (2022): το Δικαστήριο αποφάσισε ότι σε αυτήν την υπόθεση υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 10. Η υπόθεση αφορούσε μια ακτιβίστρια της οργάνωσης Femen, η οποία εμφανίστηκε γυμνόστηθη σε μια εκκλησία για να διαμαρτυρηθεί για τη θέση της Καθολικής Εκκλησίας σχετικά με τις εκτρώσεις. Το Δικαστήριο αποφάσισε ότι, αν και τα κράτη έχουν δικαίωμα να προστατεύουν τις θρησκευτικές ευαισθησίες, η επιβολή ποινικών κυρώσεων σε αυτό το πλαίσιο ήταν δυσανάλογη και παραβίαζε την ελευθερία της έκφρασης.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΧΕΣΘΑΙ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΖΕΣΘΑΙ

(Άρθρο 11)

Κάθε άτομο μπορεί να συγκεντρώνεται ειρηνικά και να συμμετέχει σε ομάδες ή ενώσεις, με περιορισμούς που επιτρέπονται μόνο για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας και τάξης ή των δικαιωμάτων τρίτων.

Παραδείγματα υποθέσεων

Ramazanova και λοιποί κατά Αζερμπαϊτζάν (2007): οι αρχές καθυστέρησαν την καταχώρηση στο σχετικό μητρώο μιας μη κυβερνητικής οργάνωσης (ΜΚΟ) που υπερασπίζεται ευάλωτες ομάδες. Το Δικαστήριο έκρινε ότι αυτό υπονόμευε το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι.

Demir και Baykara κατά Τουρκίας (2008): οι προσφεύγοντες, δημόσιοι υπάλληλοι σε δήμο, είχαν ιδρύσει συνδικάτο το οποίο προέβη στη σύναψη συλλογικής σύμβασης με την τοπική αρχή. Η συμφωνία ακυρώθηκε αργότερα με αναδρομική ισχύ και τα συνδικαλιστικά τους δικαιώματα περιορίστηκαν. Το Δικαστήριο έκρινε ότι αυτή η παρέμβαση υπονόμευε τόσο το δικαίωμα ίδρυσης συνδικάτων όσο και το δικαίωμα συμμετοχής σε συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Lutsenko και Verbytskyy κατά Ουκρανίας (2021): η υπόθεση αυτή προέκυψε από την καταστολή ειρηνικών διαμαρτυριών κατά τη διάρκεια του κινήματος Euromaidan στην Ουκρανία. Το Δικαστήριο έκρινε ότι οι κακοποιήσεις που αποσκοπούσαν στον εκφοβισμό των διαδηλωτών παραβίαζαν το δικαίωμά του συνέρχεσθαι.

Humpert και λοιποί κατά Γερμανίας (2023): οι προσφεύγοντες, εκπαιδευτικοί με καθεστώς δημόσιου υπαλλήλου, είχαν υποστεί πειθαρχικές κυρώσεις επειδή συμμετείχαν σε απεργίες κατά τις ώρες εργασίας. Το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 11 στην παρούσα υπόθεση . Πιο συγκεκριμένα, αποδέχτηκε ότι η απαγόρευση απεργιών στη Γερμανία για τους εκπαιδευτικούς με καθεστώς δημοσίου υπαλλήλου είχε ως στόχο τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της εκπαίδευσης.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΝΑΨΗΣ ΓΑΜΟΥ

(Άρθρο 12)

Κάθε άτομο μπορει να συνάψει γάμο και να δημιουργήσει οικογένεια σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, χωρίς διακρίσεις. Το Άρθρο 12 αφορά τον γάμο μεταξύ άνδρα και γυναίκας. Το Δικαστήριο δεν έχει επεκτείνει αυτό το δικαίωμα στους γάμους ομόφυλων ζευγαριών, αφήνοντας την απόφαση για τη νομιμοποίηση αυτών των γάμων στη δικαιοδοσία του εκάστοτε κράτους.

Παράδειγμα υπόθεσης

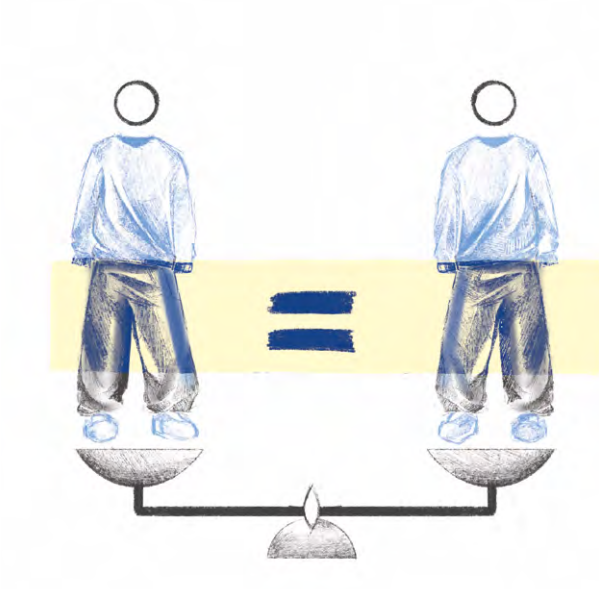
Schalk και Kopf κατά Αυστρίας (2010): το Δικαστήριο εξέτασε την υπόθεση ενός ομόφυλου ζευγαριού στο οποίο δεν επιτρεπόταν το δικαίωμα σύναψης γάμου βάσει της αυστριακής νομοθεσίας. Έκρινε ότι το Άρθρο 12 προστατεύει το δικαίωμα σύναψης γάμου με την παραδοσιακή έννοια (μεταξύ ενός άνδρα και μιας γυναίκας) και ότι η επέκταση του δικαιώματος ώστε να περιλαμβάνει και τα ομόφυλα ζευγάρια βρίσκεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο γάμος μεταξύ ομόφυλων ζευγαριών επιτρέπεται νόμιμα στην Αυστρία από την 1η Ιανουαρίου 2019, μετά από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

(Άρθρο 14 καθώς και Πρωτόκολλο αρ. 12 της Σύμβασης)

Απαγόρευση των διακρίσεων σημαίνει την επαναβεβαίωση της αρχής της ισότητας, η οποία ορίζει ότι όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται και παραμένουν ίσοι σε δικαιώματα και αξιοπρέπεια, ανεξάρτητα από το χρώμα του δέρματός τους, το φύλο ή τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό, τη γλώσσα τους, τις πολιτικές και θρησκευτικές τους πεποιθήσεις ή την καταγωγή τους.

Παραδείγματα υποθέσεων

D.H. και λοιποί κατά Τσεχικής Δημοκρατίας (2007): το Δικαστήριο έκρινε ότι η τοποθέτηση παιδιών Ρομά[1] σε ειδικά σχολεία βάσει γλωσσικών εξετάσεων συνιστούσε διάκριση. Η υπόθεση αυτή τόνισε την ανάγκη να αντιμετωπιστεί η συστημική ανισότητα στην εκπαίδευση.

Aghdgomelashvili και Japaridze κατά Γεωργίας (2020): κατά τη διάρκεια επίθεσης σε μια οργάνωση λεσβιών, ομοφυλόφιλων, αμφιφυλόφιλων και τρανς (ΛΟΑΤ) ατόμων, αστυνομικοί απείλησαν και ταπείνωσαν τους προσφεύγοντες λόγω του σεξουαλικού τους προσανατολισμού. Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξαν παραβιάσεις τόσο του Άρθρου 3 όσο και του Άρθρου 14, ενισχύοντας έτσι την προστασία κατά των διακρίσεων λόγω σεξουαλικότητας.

Budinova και Chaprazov κατά Βουλγαρίας (2021): στην υπόθεση αυτή, το Δικαστήριο διαπίστωσε παραβίαση του Άρθρου 14. Το βουλγαρικό δικαστήριο δεν αποφάσισε να προσφέρει αποζημίωση σε άτομα Ρομά για δημόσιες δηλώσεις που έκανε ο αρχηγός ενός πολιτικού κόμματος και οι οποίες συνιστούσαν διάκριση.

Basu κατά Γερμανίας (2022): το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 14 Οι αρχές δεν διερεύνησαν αποτελεσματικά τους ισχυρισμούς περί ελέγχου βάσει φυλετικών χαρακτηριστικών από την αστυνομία κατά τη διάρκεια ελέγχου ταυτότητας σε τρένο.

[1]Ο όρος «Ρομά και ταξιδιώτες» χρησιμοποιείται στο Συμβούλιο της Ευρώπης για να συμπεριλάβει τη μεγάλη ποικιλία των ομάδων που καλύπτονται από το έργο του Συμβουλίου της Ευρώπης σε αυτόν τον τομέα: αφενός, α) Ρομά, Σίντι/Μανούς, Καλέ, Kaale, Romanichals, Boyash/Rudari, β) Βαλκάνιοι Αιγύπτιοι (Αιγύπτιοι και Ασκάλι), γ) Ανατολικές ομάδες (Dom, Lom και Abdal), αφετέρου, ομάδες όπως ταξιδιώτες , Yenish, και οι πληθυσμοί που περιγράφονται με τον διοικητικό όρο «Gens du voyage», καθώς και άτομα που αυτοπροσδιορίζονται ως Τσιγγάνοι. Η παρούσα αποτελεί επεξηγηματική υποσημείωση και όχι ορισμό των όρων Ρομά ή/και ταξιδιωτών.

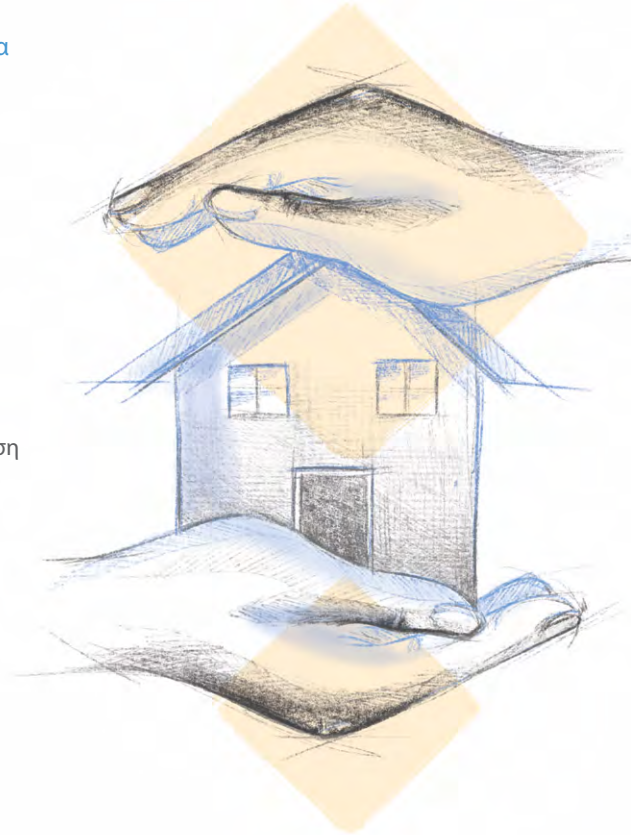
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

(Άρθρο 1 του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης)

Τα κράτη πρέπει να σέβονται το δικαίωμα της απρόσκοπτης απόλαυσης της περιουσίας τους. Κανείς δεν μπορεί να στερηθεί την περιουσία του παρά μόνο για λόγους δημόσιας ωφέλειας και υπό τους όρους που προβλέπει ο νόμος, συμπεριλαμβανομένης της δίκαιης αποζημίωσης.

Παράδειγμα υπόθεσης

Παπαμιχαλόπουλος και λοιποί κατά Ελλάδας (1993): στην υπόθεση αυτή, η παραβίαση του δικαιώματος στο σεβασμό της περιουσίας διαπιστώθηκε μετά την de facto απαλλοτρίωση ενός οικοπέδου. Το οικόπεδο κατασχέθηκε από το κράτος και δόθηκε στο ναυτικό για στρατιωτική βάση.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

(Άρθρο 2 του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης)

Όλοι έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας και οι γονείς έχουν το δικαίωμα να διασφαλίζουν ότι τα παιδιά τους λαμβάνουν εκπαίδευση σύμφωνα με τις δικές τους θρησκευτικές και φιλοσοφικές πεποιθήσεις.

Παράδειγμα υπόθεσης

Folgerø και λοιποί κατά Νορβηγίας (2007): το Δικαστήριο έκρινε ότι τα υποχρεωτικά μαθήματα θρησκευτικών και ηθικής στα δημόσια σχολεία της Νορβηγίας παραβίαζαν το Άρθρο 2 του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης: Το σύστημα μερικής απαλλαγής δεν προστάτευε επαρκώς το δικαίωμα των γονέων να εκπαιδεύουν τα παιδιά τους σύμφωνα με τις δικές τους θρησκευτικές πεποιθήσεις.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΓΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

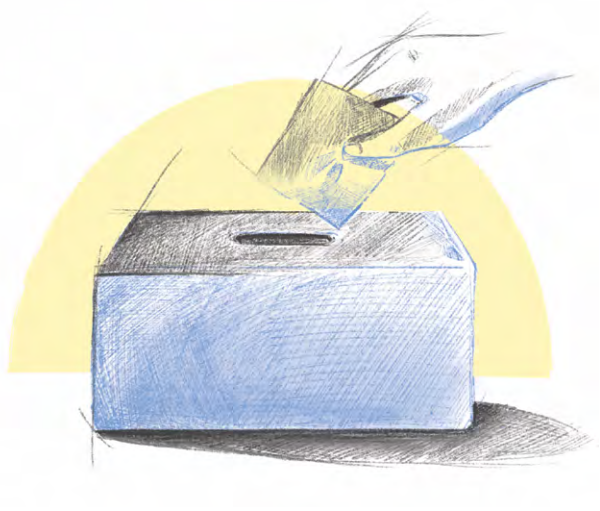
(Άρθρο 3 του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης)

Τα κράτη πρέπει να εγγυώνται ελεύθερες και δίκαιες εκλογές ανά τακτά χρονικά διαστήματα, διασφαλίζοντας ότι οι πολίτες μπορούν να επιλέγουν τους εκπροσώπους τους μέσω μιας γνήσιας δημοκρατικής διαδικασίας.

Παραδείγματα υποθέσεων

Podkolzina κατά Λετονίας (2002): μια γυναίκα αποκλείστηκε από το δικαίωμα να θέσει υποψηφιότητα στις βουλευτικές εκλογές εξαιτίας μιας εξέτασης γλωσσικής επάρκειας. Το Δικαστήριο έκρινε ότι αυτό συνιστούσε διάκριση και ότι παραβίαζε το δικαίωμα του εκλέγεσθαι, βάσει του Άρθρου 3 του πρόσθετου πρωτοκόλλου.

Hirst κατά Ηνωμένου Βασιλείου (αρ. 2) (2005): το Δικαστήριο έκρινε ότι η καθολική απαγόρευση ψήφου για τους φυλακισμένους στο Ηνωμένο Βασίλειο παραβίαζε το Άρθρο 3 του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης, επιβεβαιώνοντας τη σημασία της αναλογικότητας στον περιορισμό του δικαιώματος ψήφου.

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΘΑΝΑΤΙΚΗΣ ΠΟΙΝΗΣ

(Πρωτόκολλα αρ. 6 και 13 της Σύμβασης)

Η κατάργηση της θανατικής ποινής συνιστά μία από τις προϋποθέσεις για να γίνει ένα κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης (Πρωτόκολλο αριθ. 6). Σήμερα, η θανατική ποινή σε καιρό ειρήνης έχει καταργηθεί σε όλη την Ευρώπη. Σύμφωνα με το Πρωτόκολλο αρ. 13 της Σύμβασης, η κατάργηση της θανατικής ποινής ισχύει ακόμη και σε καιρό πολέμου.

Παραδείγματα υποθέσεων

Öcalan κατά Τουρκίας (2005): ο ηγέτης του Εργατικού Κόμματος του Κουρδιστάν καταδικάστηκε σε θάνατο μετά από μια μη δίκαιη δίκη. Το Δικαστήριο έκρινε ότι αυτό παραβίαζε τα δικαιώματά του, συμβάλλοντας τελικά στην κατάργηση της θανατικής ποινής στην Türkiye σε καιρό ειρήνης.

Bader και Kanbor κατά Σουηδίας (2005): ένας Σύριος άνδρας βρέθηκε αντιμέτωπος με το ενδεχόμενο απέλασης ενώ είχε καταδικαστεί σε θάνατο στην πατρίδα του. Το Δικαστήριο έκρινε ότι αυτό θα παραβίαζε το δικαίωμά του στη ζωή και την απαγόρευση των βασανιστηρίων.

ΕΝΑ «ΖΩΝΤΑΝΟ ΟΡΓΑΝΟ» - ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΕ ΝΕΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Η Σύμβαση εξελίσσεται μέσω της νομολογίας του Δικαστηρίου, αντιμετωπίζοντας σύγχρονα ζητήματα όπως τα ακόλουθα.

Μέτρα που εμποδίζουν την πρόσβαση στο διαδίκτυο

Το 2012, το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 10 (ελευθερία έκφρασης) της Σύμβασης στην υπόθεση *Ahmet Yıldırım κατά Τουρκίας*, όπου μια προσωρινή απόφαση του τουρκικού δικαστηρίου είχε παρεμπιπτόντως μπλοκάρει την πρόσβαση σε μεγάλο αριθμό ιστότοπων τρίτων που φιλοξενούνται στην υπηρεσία φιλοξενίας της Google, πέραν του ιστότοπου που αυτή αφορούσε.

Ευθύνη των διαδικτυακών ιστοτόπων για ανώνυμα σχόλια που δημοσιεύονται από τους χρήστες τους

Το 2015, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι δεν υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 10 (ελευθερία έκφρασης) της Σύμβασης στην υπόθεση *Delfi AS κατά Εσθονίας*. Η προσφεύγουσα εταιρεία, στην οποία ανήκε μία από τις μεγαλύτερες ειδησεογραφικές ιστοσελίδες στην Εσθονία, κρίθηκε υπεύθυνη για προσβλητικά σχόλια που δημοσιεύτηκαν από αναγνώστες σχετικά με ένα διαδικτυακό άρθρο. Το Δικαστήριο έκρινε ότι: αυτό συνιστά δικαιολογημένο και αναλογικό περιορισμό της ελευθερίας της έκφρασης -τονίζοντας ότι τα σχόλια ήταν σαφώς παράνομα και άκρως προσβλητικά- ότι η Delfi δεν είχε ενεργήσει αρκετά γρήγορα για να τα αφαιρέσει και ότι το μικρό πρόστιμο που επιβλήθηκε δεν ήταν υπερβολικό.

Διατήρηση βιομετρικών δεδομένων

Το 2020 το Δικαστήριο αποφάσισε ότι υπήρχε παραβίαση του Άρθρου 8 (του δικαιώματος σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης στην υπόθεση *Trajkovski and Chipovski κατά Βόρειας Μακεδονίας*. Κρίθηκε δυνασανάλογη η επ' αόριστον διατήρηση από τις αρχές των προφίλ DNA ατόμων που έχουν καταδικαστεί.

Κράτηση μεταναστών

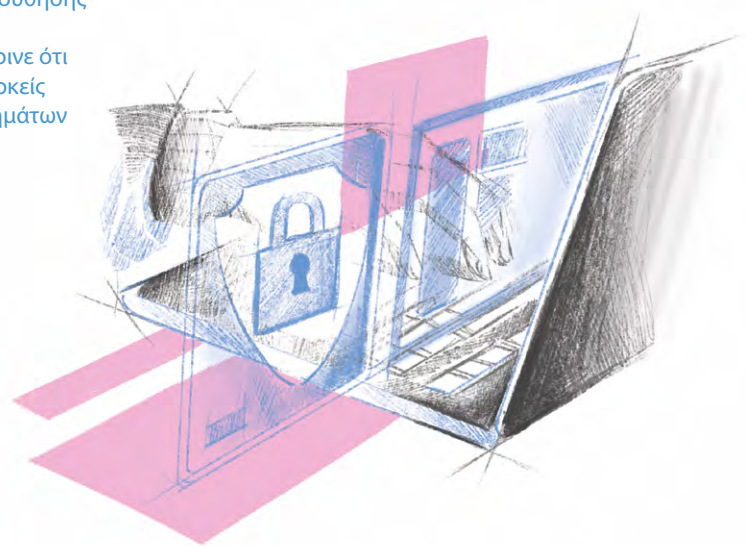
Το 2021, το Δικαστήριο διαπίστωσε παραβίαση του Άρθρου 3 (απαγόρευση των βασανιστηρίων) και του Άρθρου 5 (δικαίωμα στην προσωπική ελευθερία και ασφάλεια) της Σύμβασης στην υπόθεση *R.R. και λοιποί κατά Ουγγαρίας*. Οι προσφεύγοντες είχαν παραμείνει σε ζώνη διέλευσης για αρκετούς μήνες, με την εθνική νομοθεσία να μην προβλέπει ούτε αυστηρά καθορισμένη νομική βάση ούτε τη μέγιστη διάρκεια τέτοιας κράτησης.

Ψηφιακή ιδιωτικότητα

Το 2021, στην υπόθεση *Big Brother Watch και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου*, το Δικαστήριο διαπίστωσε παραβίαση του Άρθρου 8 (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) και του Άρθρου 10 (ελευθερία έκφρασης) της Σύμβασης. Οι προσφεύγοντες, δημοσιογράφοι και οι ΜΚΟ κατήγγειλαν το πεδίο εφαρμογής και το μέγεθος των προγραμμάτων ηλεκτρονικής παρακολούθησης που εφάρμοζε η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο έκρινε ότι το εναγόμενο κράτος δεν είχε θεσπίσει επαρκείς δικλείδες ασφαλείας στο πλαίσιο των συστημάτων ηλεκτρονικής παρακολούθησης.

Ελευθερία δημοσίευσης έργων που απεικονίζουν σχέσεις μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου

Το 2023, το Δικαστήριο διαπίστωσε παραβίαση του Άρθρου 10 (ελευθερία έκφρασης) στην υπόθεση *Macatė κατά Λιθουανίας*. Ένα παιδικό παραμύθι που απεικόνιζε σχέσεις μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου ανεστάλη προσωρινά από την κυκλοφορία και αργότερα χαρακτηρίστηκε επιβλαβές για παιδιά κάτω των 14 ετών. Το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα μέτρα αυτά δεν επεδίωκαν κάποιο έννομο σκοπό και παρενέβησαν αδικαιολόγητα στα δικαιώματα του συγγραφέα και των αναγνωστών.

Περιβαλλοντικά δικαιώματα

Το 2024, το Δικαστήριο διαπίστωσε παραβίαση του Άρθρου 8 (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης στην υπόθεση *Verein Klima Seniorinnen Schweiz* και λοιποί κατά Ελβετίας. Μια ομάδα ηλικιωμένων γυναικών και η ένωσή τους κατήγγειλε ότι η ανεπαρκής κυβερνητική δράση για τον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής είχε θέσει σε κίνδυνο την υγεία και την ποιότητα της ζωής τους.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι το Άρθρο 8 καλύπτει το δικαίωμα αποτελεσματικής προστασίας από τις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Διαπίστωσε ότι η Ελβετία δεν είχε εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, μεταξύ άλλων, τη μη θέσπιση επαρκών ορίων για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ή τη μη επίτευξη των προηγούμενων στόχων μείωσης.

Αντιμετώπιση κρίσεων στον τομέα της υγείας

Το 2024, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι δεν υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 8 (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) της Σύμβασης στην υπόθεση *Pasquinelli και λοιποί κατά Σαν Μαρίνο* σε σχέση με την επιβολή μέτρων σε εργαζόμενους στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και της κοινωνικής υγείας επειδή αρνήθηκαν να εμβολιαστούν κατά της νόσου Covid-19.

Προστασία των μεταναστών από επαναπροωθήσεις

Το 2025, το Δικαστήριο διαπίστωσε παραβίαση του Άρθρου 3 (απαγόρευση των βασανιστηρίων) της Σύμβασης στην υπόθεση *A.R.E. κατά Ελλάδας*. Η υπόθεση αφορούσε την «επαναπροώθηση» (pushback) της προσφεύγουσας από την Ελλάδα στην Türkiye, από όπου είχε φύγει.

Παρότι είχε εκφράσει φόβους σχετικά με την κακομεταχείριση που θα μπορούσε να υποστεί σε περίπτωση επιστροφής της, οι ελληνικές αρχές αγνόησαν το αίτημά της για διεθνή προστασία.

Αυτές οι προκλήσεις καταδεικνύουν ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να προσαρμόζονται συνεχώς στις αλλαγές του σύγχρονου κόσμου, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία όλων των ανθρώπων, ιδίως των πιο ευάλωτων.

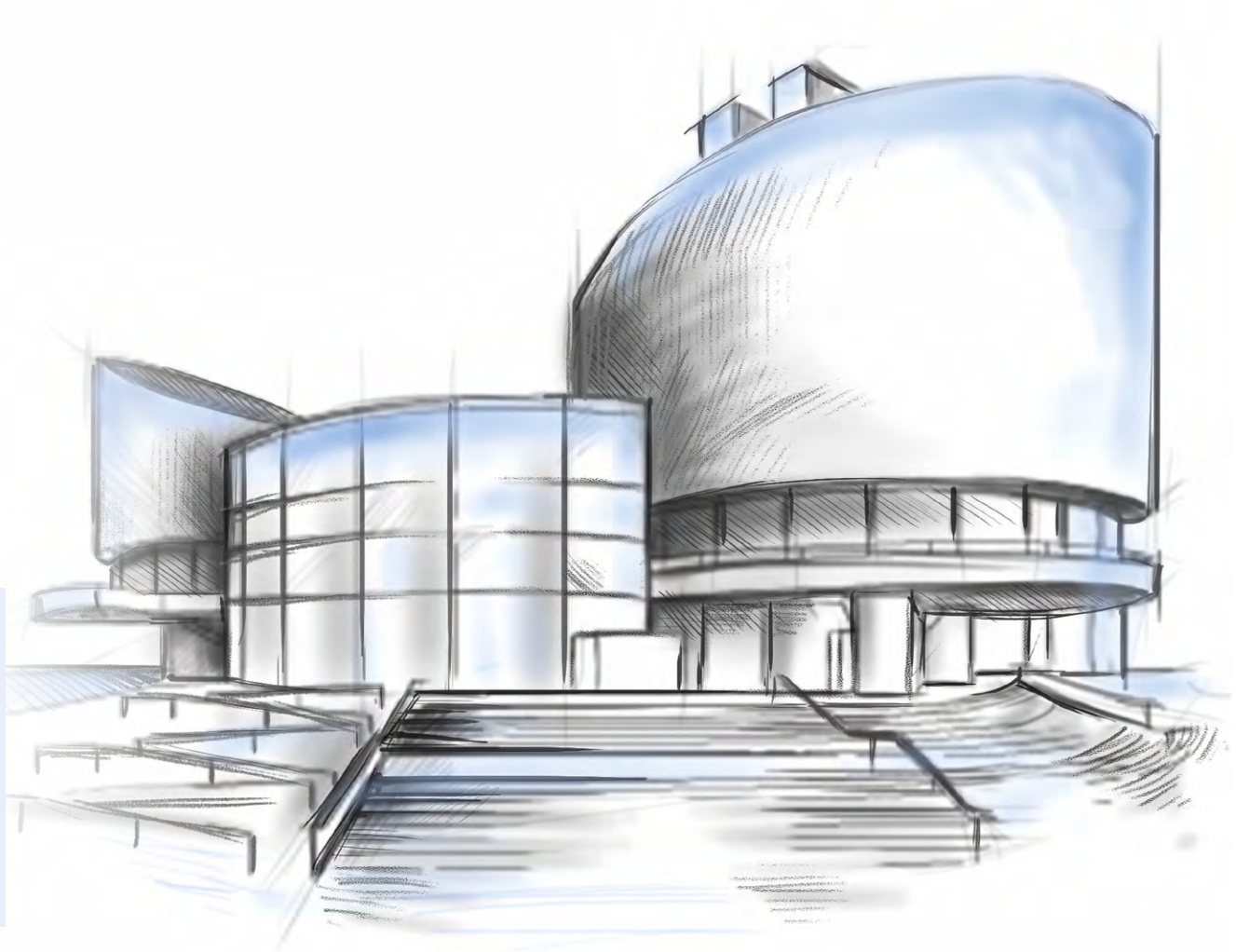
ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ: ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ

Από την ίδρυσή του το 1959, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου χειρίζεται υποθέσεις που αφορούν παραβιάσεις δικαιωμάτων βάσει της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Οι περισσότεροι προσφεύγοντες είναι άτομα που ισχυρίζονται ότι έχουν παραβιαστεί τα δικαιώματά τους. Οι δεσμευτικές αποφάσεις του Δικαστηρίου υποχρεώνουν τα κράτη να λάβουν μέτρα για την πρόληψη μελλοντικών παραβιάσεων.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

- Είναι ένα δικαστήριο που διασφαλίζει τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και έχει έδρα το Στρασβούργο.
- Έχει 46 ανεξάρτητους δικαστές.
- Μπορεί να καταδικάσει κυβερνήσεις.
- Οι αποφάσεις του είναι δεσμευτικές.

Ποιος μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο;

- **Ένα άτομο** που πιστεύει ότι έχουν παραβιαστεί τα θεμελιώδη δικαιώματά του, αφού έχει εξαντλήσει όλα τα ένδικα μέσα στα εθνικά δικαστήρια.
- **Οποιοδήποτε κράτος μέλος,** αν θεωρεί ότι ένα άλλο κράτος μέλος παραβιάζει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Πώς διεκπεραιώνονται οι υποθέσεις;

- **Αίτηση:** οι προσφυγές κατατίθενται από άτομα ή κράτη που ισχυρίζονται παραβιάσεις δικαιωμάτων.
- **Το παραδεκτό:** το Δικαστήριο εξετάζει αν έχουν εξαντληθεί όλα τα εθνικά ένδικα μέσα και εάν έχουν εκπληρωθεί άλλα κριτήρια.
- **Φιλικός διακανονισμός:** το Δικαστήριο μπορεί να ενθαρρύνει τα μέρη να επιλύσουν τις διαφορές τους φιλικά.
- **Απόφαση:** αν δεν επιτευχθεί διακανονισμός, το Δικαστήριο εκδίδει δεσμευτική απόφαση. Εάν διαπιστωθεί παραβίαση, το κράτος πρέπει να προβεί σε διορθωτικά μέτρα.
- **Εκτέλεση:** η Επιτροπή Υπουργών εποπτεύει την εφαρμογή των αποφάσεων.

Γνωρίζατε ότι...

Από την ίδρυσή του το 1959, το Δικαστήριο έχει εξετάσει πάνω από 1 εκατομμύριο αιτήσεις και έχει εκδώσει σχεδόν 30.000 αποφάσεις;

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ - ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΠΡΑΞΗ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

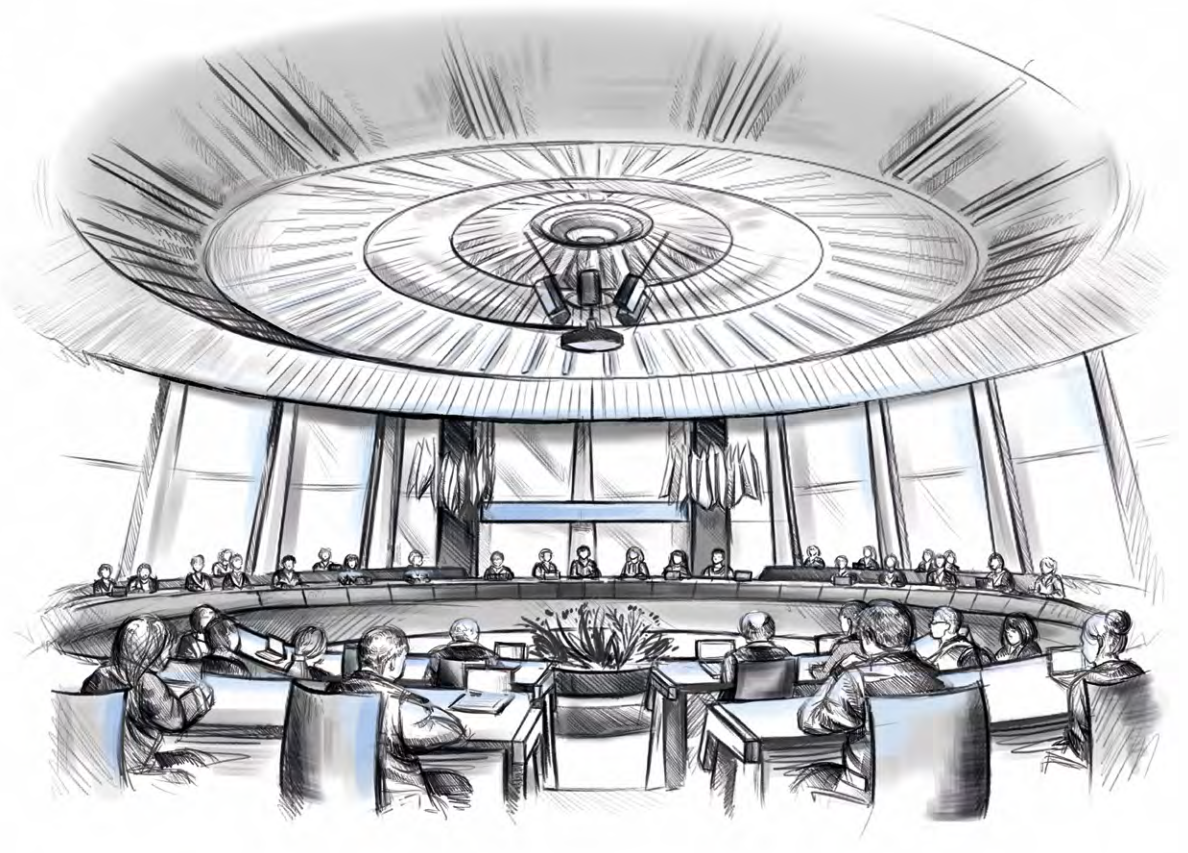
Μόλις το Δικαστήριο εκδώσει μια απόφαση, το κράτος πρέπει να εφαρμόσει μέτρα που να συμμορφώνονται με αυτή, όπως:

- **ατομικά μέτρα:** καταβολή αποζημίωσης, απελευθέρωση κρατουμένων ή αποκατάσταση δικαιωμάτων,
- **γενικά μέτρα:** τροποποίηση νόμων, βελτίωση των συνθηκών κράτησης ή αντιμετώπιση συστημικών προβλημάτων.

Η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης επιβλέπει τη διαδικασία εφαρμογής.

Η Επιτροπή Υπουργών

Είναι ένα όργανο λήψης αποφάσεων που εκπροσωπεί τις κυβερνήσεις των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης και αποτελείται από τους υπουργούς εξωτερικών ή τους μόνιμους αντιπροσώπους τους (πρέσβεις).

Παραδείγματα εθνικών μεταρρυθμίσεων που πραγματοποιήθηκαν κατόπιν αποφάσεων του Δικαστηρίου

- Η Αυστρία έβαλε τέλος στο μονοπώλιο που επικρατούσε στην τηλεόραση.
- Το Βέλγιο τροποποίησε την νομοθεσία του για τους άστεγους.
- Η Βουλγαρία δημιούργησε μια εναλλακτική της στρατιωτικής θητείας για τους αντιρρησίες συνείδησης.
- Η Τσεχία τροποποίησε τον νόμο περί ασύλου.
- Η Δανία επέκτεινε το δικαίωμα μη συμμετοχής σε συνδικάτο.
- Η Γαλλία, η Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο ψήφισαν νόμους για τις τηλεφωνικές παρακολουθήσεις.
- Η Ελλάδα βελτίωσε τις συνθήκες κράτησης για τους αλλοδαπούς που βρίσκονται σε κατάσταση αναμονής για απέλαση.
- Η Ιταλία εισήγαγε νέα ένδικα βοηθήματα που αφορούν τις συνθήκες κράτησης.
- Η Ολλανδία τροποποίησε την εθνική νομοθεσία σχετικά με την κράτηση ασθενών με ψυχικές ασθένειες.
- Η Πολωνία εισήγαγε αλλαγές στη νομοθεσία και την ποινική πολιτική και κατασκεύασε νέα καταστήματα κράτησης για να αποφύγει τον υπερπληθυσμό των φυλακών.
- Η Σλοβενία έλαβε μέτρα για την πρόληψη της κακομεταχείρισης από την αστυνομία.
- Η Σουηδία τροποποίησε τις διατάξεις για τις δημόσιες δίκες.
- Η Ελβετία πραγματοποίησε δύο νομοθετικές μεταρρυθμίσεις για την εξάλειψη των μεροληπτικών ορίων όσον αφορά την έλλειψη επιλογής επωνύμου μετά από γάμο.
- Η Türkiye κατήργησε την παρουσία στρατιωτικών δικαστών στα δικαστήρια κρατικής ασφάλειας.
- Η Ουκρανία τροποποίησε τη νομοθεσία της για τη δυσφήμιση.

Πώς μπορείτε να μάθετε περισσότερα και να συμμετέχετε πιο ενεργά;

- **Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα για την Επιρροή της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου**

  Ανακαλύψτε πώς οι αποφάσεις του Δικαστηρίου επηρεάζουν τις ζωές των ανθρώπων σε όλη την Ευρώπη. Η ιστοσελίδα για την επιρροή της Σύμβασης περιλαμβάνει μελέτες περιπτώσεων, ιστορίες και περιεχόμενο πολυμέσων που παρουσιάζουν τις πραγματικές επιπτώσεις της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

https://www.coe.int/echr/

- **Εξερευνήστε την πλατφόρμα του Δικαστηρίου για την Ανταλλαγή Γνώσεων**

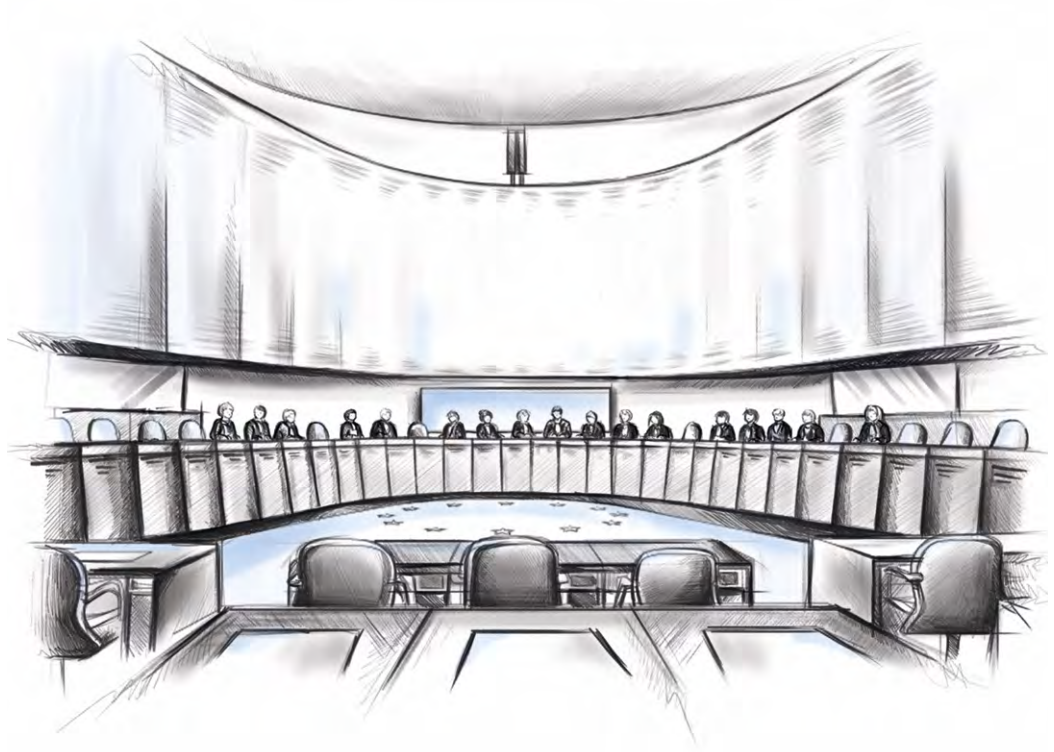
  Αποκτήστε πρόσβαση σε λεπτομερείς περιλήψεις σημαντικών αποφάσεων και εξερευνήστε πώς εξελίσσεται η νομολογία του Δικαστηρίου. Η πλατφόρμα προσφέρει οργανωμένες πληροφορίες, θεματικές παρουσιάσεις και εργαλεία που θα σας βοηθήσουν να πλοηγηθείτε, και να κατανοήσετε τη νομολογία του Δικαστηρίου.

https://ks.echr.coe.int/

- **Συμμετέχετε σε μαθήματα του Προγράμματος του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Εκπαίδευση των Επαγγελματιών Νομικών στα Ανθρώπινα Δικαιώματα (Πρόγραμμα HELP)**

  Λάβετε μέρος σε δωρεάν διαδικτυακά μαθήματα σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η πλατφόρμα HELP προσφέρει πρακτική, εκπαίδευση με ελεύθερο ρυθμό σχεδιασμένη για επαγγελματίες νομικούς και οποιονδήποτε άλλον ενδιαφέρεται να έχει μια πληρέστερη κατανόηση των προτύπων που διέπουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

https://www.coe.int/en/web/help/courses

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή αποσπασμάτων (έως 500 λέξεις), με εξαίρεση την αναπαραγωγή για εμπορικούς σκοπούς, εφόσον διατηρείται η ακεραιότητα του κειμένου, το απόσπασμα δεν χρησιμοποιείται εκτός πλαισίου, δεν παρέχει ελλιπείς πληροφορίες ή δεν παραπλανά με άλλο τρόπο τον αναγνώστη ως προς τη φύση, το αντικείμενο ή το περιεχόμενο του κειμένου. Στο κείμενο πηγής πρέπει πάντα να αναφέρεται το εξής: «© Συμβούλιο της Ευρώπης, 2026».

Κάθε άλλο αίτημα που αφορά την αναπαραγωγή/μετάφραση του εγγράφου εν όλω ή εν μέρει πρέπει να αποστέλλεται στο Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων (Public Relations Section), Συμβούλιο της Ευρώπης (F-67075 Strasbourg Cedex ή στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου public.relations@coe.int).

Σχεδιασμός και διάταξη εξωφύλλου: Léane Unsinger

Τυπώθηκε από το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης

© Συμβούλιο της Ευρώπης, Σεπτέμβριος 2026

Εξερευνήστε την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με αυτόν τον σαφή και προσβάσιμο οδηγό.

Ανακαλύψτε τα βασικά δικαιώματα που κατοχυρώνονται από τη Σύμβαση, με συνοπτικές, ευανάγνωστες περιλήψεις υποθέσεων-ορόσημων και πρόσφατης νομολογίας που καταδεικνύουν το θετικό αντίκτυπο αυτών των δικαιωμάτων στην καθημερινή ζωή.

Κατανοήστε πώς οι μηχανισμοί προστασίας της Σύμβασης επιτρέπουν στα άτομα και τα κράτη να ζητούν δικαιοσύνη και πώς οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου διαμορφώνουν τις εθνικές νομοθεσίες και επηρεάζουν άμεσα την καθημερινότητά μας.

Μάθετε πώς εξελίσσεται η Σύμβαση μέσω πρωτοκόλλων και μέσω της νέας νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, προσαρμοζόμενη στις αναδυόμενες προκλήσεις όπως η ψηφιακή ιδιωτικότητα και η προστασία του περιβάλλοντος, και διαμορφώνοντας τα ανθρώπινα δικαιώματα που είναι σημαντικά στην καθημερινή ζωή.

Δίνοντας πρόσβαση σε σαφείς, ευανάγνωστες περιλήψεις και αναφορές στη νομολογία, αυτό το φυλλάδιο αποτελεί απαραίτητη πηγή για φοιτητές, νομικούς και για όποιον θέλει να κατανοήσει πώς τα ανθρώπινα δικαιώματα διαμορφώνουν την καθημερινή ζωή.

ELL

www.coe.int

Το Συμβούλιο της Ευρώπης είναι ο επιφανέστερος οργανισμός προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της ευρωπαϊκής ηπείρου. Περιλαμβάνει 46 κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων όλων των μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όλα τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ένα σύμφωνο που έχει σχεδιαστεί για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επιβλέπει την εφαρμογή της Σύμβασης στα κράτη μέλη.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE